

Løyve etter forureiningslova for utslepp av kommunalt avløpsvatn frå Førde tettstad i Sunnfjord kommune

---

Statsforvaltaren gir Sunnfjord kommune nytt utsleppsløyve for kommunalt avløpsvatn frå Førde tettstad på inntil 45 000 personekvivalentar (pe.)

Løyvet er gitt med heimel i forureiningslova § 11, jf. §§ 16, 22 og 40, forureiningsforskrifta §§ 14-4 og 14-8 og vassforskrifta.

Krava i det nye løyvet er oppdatert etter dagens standard. Det er også sett vilkår om at det vert sett i gang miljøovervaking i resipienten. Reinsekrava i tidlegare løyve er vidareført.

Dette løyvet erstattar løyvet av 11. april 2007.

Vi viser til søknad av 30. september 2020 om nytt løyve etter forureiningslova.

Statsforvaltaren gir løyve på visse vilkår. Løyvet er gitt med heimel i forureiningslova § 11, jf. § 16 og følgjer vedlagt. Statsforvaltaren har ved avgjerda vurdert forureininga frå tiltaket opp mot fordelane og ulempene som tiltaket elles vil føre til. Ved fastsetjing av vilkåra har Statsforvaltaren lagt til grunn kva som er mogleg å oppnå ved bruk av beste tilgjengelege teknikkar.

Vi har vurdert tiltak som fører til fare for forureining av vatn etter vassforskrifta §§ 4-6, der føremålet er å halde ved lag og, om nødvendig, betre miljøtilstanden i elver, innsjøar, grunnvatn og kystnære område. Vi har også lagt prinsippa i naturmangfaldlova §§ 8-12 til grunn ved vurdering etter forureiningslova.

Dei utsleppa som vi reknar med har størst verknad på miljøet har vi regulert gjennom særskilde vilkår i løyvet. Utslepp som ikkje er uttrykkeleg regulerte på denne måten, er omfatta av løyvet i den grad opplysningar om slike utslepp vart framlagde under saksbehandlinga eller på annan måte må

reknast å ha vore kjende då vedtaket vart gjort. Dette gjeld likevel ikkje utslepp av dei prioriterte stoffa som er oppførde i vedlegg 1.

Vi vil understreke at all forureining frå verksemda isolert sett er uønskt. Sjølv om utsleppa er innanfor dei fastsette utsleppsgrensene, pliktar verksemda å redusere utsleppa så langt dette er mogleg utan urimelege kostnader. Det same gjeld utslepp av komponentar det ikkje er sett grenser for gjennom særskilde vilkår.

Dette løyvet kan seinare endrast i medhald av forureiningslova § 18. Endringar skal vere baserte på skriftleg saksbehandling og ei forsvarleg utgreiing av saka. Ein eventuell søknad om endring av vilkår i løyvet må derfor ligge føre i god tid før verksemda ønskjer endringa gjennomført.

At vi har gitt løyve til forureininga frittek ikkje verksemda for erstatningsansvar for skader, ulemper eller tap som forureininga har ført til, jf. forureiningslova § 56.

I tillegg til dei krava som følgjer av løyvet, pliktar verksemda å halde krava i forureiningslova, produktkontrolllova og forskrifter som er heimla i desse lovene. Nokre av forskriftene er nemnde i løyvet. For informasjon om andre reglar som kan vere aktuelle for verksemda, viser vi til Miljødirektoratet sine heimesider www.miljodirektoratet.no og www.lovdatabasen.no.

Brot på utsleppsløyvet er straffbart etter forureiningslova §§ 78 og 79. Også brot på krav som følgjer direkte av forureiningslova, produktkontrolllova og forskrifter, er straffbare.

Endringar frå tidlegare løyve

Nytt løyve har ei ramme på tilførselar til reinseanlegget på inntil 45 000 pe.

Nytt løyve inkluderer krav om gjennomføring av ei ny kartlegging av miljøtilstanden i resipienten. Dette skal utførast i 2022. Kartlegginga skal vidare følgast opp med jamleg overvaking i resipienten etter nærmare bestemt overvaksingsprogram.

Det nye løyvet er utarbeida etter ny mal frå Miljødirektoratet. Dette medfører endringar av dei generelle vilkåra i løyvet samanlikna med tidlegare løyve. Ei av hovudendringane i den nye malen er meir konkrete og detaljerte krav til internkontroll og planlegging, eksempelvis krav til utarbeiding og oppdatering av miljørisikovurderingar og handlingsplanar for kommunens avløpssystem. Det er også satt ei rekke krav til leidningsnett, og det er stilt meir konkrete krav til energistyring og til den årlege rapporteringa for avløpsanlegga.

Offentleggjing av løyvet

Vedtaket om løyvet vil bli offentliggjort på www.statsforvalteren.no/vl. Løyvet og kontrollrapportar er også offentleg tilgjengeleg på www.norskeutslipp.no.

Tilsyn

Statsforvaltaren vil gjennomføre tilsyn med verksemda med jamne mellomrom. Tilsynsfrekvensen vil avhenge av risikopotensialet til verksemda, og korleis verksemda stettar krava som gjeld for drifta.

Bakgrunn og søknad

Om søknaden

Gjeldande utsleppsløyve for Førde by - Øyrane reinseanlegg datert 11. april 2007 gjev løyve til utslepp på inntil 28 000 pe i maksimalveke¹. Sunnfjord kommune søker om løyve til å auke utsleppet av kommunalt avløpsvatn frå Øyrane reinseanlegget til 45.000 pe.

Bakgrunnen for søknaden er at ramma i gjeldande løyve er overskriden. Det er i søknaden vist til målingar av avløpsmengder inn til reinseanlegget i perioden 2016-2018. Målingane visar at avløpsmengdene inn til reinseanlegget normalt var på 16-17 000 pe i denne perioden. Maksimal tilrenning (pe maksimalveke) låg mellom 31 535 og 34 538 pe.

Prøveresultat frå reinseanlegget dei siste 5 åra visar i følgje søknaden god reinseeffekt sjølv om belastninga ved maksimal tilrenning overskrid anleggets dimensjonerande kapasitet.

Auka i tilførselar kan i følgje kommunen til dels skuldast høgare tilførselar frå slakteriet Nortura SA enn det som vart estimert i samband med søknad om løyve i 2007. Kommunen har også mistanke om at dei har store tilførselar av organisk materiale frå verksemder med påslepp til kommunalt nett. Kommunen har starta eit kartleggingsarbeid for å få betre oversikt over dette.

Om reinseanlegg og utsleppspunkt

Reinseanlegget på Øyrane er eit biologisk-kjemisk reinseanlegg og har i gjeldande løyve krav om sekundærreinsing og fosforfjerning. Då dagens reinseanlegg vart sett i drift i 2006, representerte dette eit betydeleg løft i handteringa av avløpsvatn frå Førde tettstad. Avløpsvatn frå tettstaden hadde fram til då blitt behandla i eit enkelt anlegg bygd i 1986 bestående av sandfang, feittfang og ei maskinreinsa rist med 6 mm lysopning. I samband med oppgraderinga av anlegget vart også utsleppspunktet flytta lengre ut i fjorden og på større djup.

Øyrane reinseanlegg har utslepp til sjø til vassførekomststien Førdefjorden-indre (VassførekomstID 0281010201-2-C, Vann-nett.no). Utsleppspunktet ligg på 35 meters djup om lag 1000 meter ute i fjordbassenget målt frå reinseanlegget på Øyrane (sjå Figur 1). Før ombygginga til nytt reinseanlegg i 2010 låg utsleppspunktet 620 meter ute i fjordbassenget på 25 meters djupne.

---

¹ Den maksimale vekebelastninga i BOF₅ (pe) utrekna etter NS 9426

Figur 1: Kart over utsleppspunktet til Førde kommunale reinseanlegg henta frå søknad om endra utsleppsløyve datert 30.9.2020.

Saksgang

Søknaden har vore på offentlig høyring i avisa Firda og på nettsida til Statsforvaltaren. Frist for å gi uttale var 27. november 2020. Utkast til løyve vart sendt til Fiskeridirektoratet for uttale våren 2021.

Fiskeridirektoratet skriv i melding til Statsforvaltaren datert 14. juni 2021, at dei meiner at dei vilkåra som er sett i løyvet er tilstrekkelege for å ivareta omsyn til gytefelta i indre Førdefjorden. Dei skriv vidare at dei ikkje har merknader til løyvet.

Det er ikkje motteke andre uttalar i saka.

Regelverk

Forureiningslova

Når Statsforvaltaren vurderer om vi skal gi løyve til forureinande verksemd, og eventuelt på kva vilkår, legg vi vekt på ulempene ved tiltaket som er knytte til forureining sett opp mot fordelar og ulemper tiltaket elles vil føre til, jf. forureiningslova § 11 siste ledd. I vurderinga vil vi særleg sjå på i kva grad verksemda det er søkt om løyve for, er akseptabel sett i lys av føremål og retningslinjer i §§ 1 og 2 i forureiningslova.

Forureiningsforskrifta

Forureiningsforskrifta kapittel 14 gjeld for utslepp av kommunalt avløpsvatn frå tettbygd område med samla utslepp større enn eller lik 2000 pe til ferskvatn, større eller lik 2000 per til elvemunning eller større enn 10 000 pe til sjø. Kapittel 14 gjeld ikkje for utslepp av sanitært avløpsvatn frå avløpsanlegg med utslepp mindre enn 50 pe.

Førdefjorden er i utgangspunktet vurdert som ein mindre følsam resipient etter definisjonar gitt i forureiningsforskrifta kapittel 11 vedlegg 1 punkt 1.2. Forureiningsforskrifta kapittel 14-8 stiller krav om at utslepp av avløpsvatn i mindre følsame områder, jf. forureiningsforskrifta kapittel 11 vedlegg 1 punkt 1.2, skal gjennomgå sekundærreinsing. For utslepp til elvemunning er det i tillegg krav til fosforfjerning. Kvar grensa mellom ein elvemunning og sjø går, vil avhenge av mange ulike forhold, og kan ofte vere vanskeleg å fastslå. Då gjeldande utsleppsløyve vart vedteke var det heller ikkje endeleg avklart kor utsleppspunktet for det nye reinseanlegget ville bli plassert. På bakgrunn av dette er det i eksisterande utsleppsløyve for Førde tettstad stilt krav om både sekundærreinsing og fosforfjerning.

Naturmangfaldlova

Statsforvaltaren legg forvaltningsmåla i §§ 4 og 5 i naturmangfaldlova til grunn. Vidare skal prinsippa i §§ 8 til 12 om mellom anna kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samla belastning leggjast til grunn som retningsliner når Statsforvaltaren tek avgjerder som kan få følger for naturmangfaldet.

Vassforskrifta

Vassforskrifta inneheld forpliktande miljømål om at alle vassførekomstar skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innan 2021 med mindre det er gitt unntak med heimel i § 9 eller § 10 i forskrifta.

I dette ligg det også at alle vassførekomstar skal vernast mot utslepp som kan gje dårlegare miljøtilstand enn ved dagens situasjon, og at det skal arbeidast for ei oppretting av miljøtilstanden i vassførekomstar som ikkje når miljømålet. Statsforvaltaren skal difor ikkje tillate aktivitetar som gir dårlegare miljøtilstand enn god økologisk tilstand.

Nasjonalt prioriterte stoff

Noreg har eit mål om å kontinuerleg redusere utslepp av nasjonalt prioriterte stoff (sjå vedlegg 1 i løyvet) slik at utslepp av slike stoff er stansa innan 2020.

Statsforvaltaren si vurdering og grunngiving

Statsforvaltaren meiner å ha tilstrekkeleg informasjon for å kunne gjere vedtak i saka.

Utslepp til vatn

Utslepp frå avløpsreinseanlegget medfører tilførslar til Førdefjorden i form av næringsstoff, organisk stoff, bakteriar, virus og miljøgifter frå busetnad og industri som har påslepp til det kommunale nettet.

Øyrane reinseanlegg er eit biologisk-kjemisk reinseanlegg med krav om sekundærreinsing og fosforfjerning i gjeldande løyve. Sett bort i frå krav om nitrogenfjerning², svarar dette til det strengaste reinsekravet for utslepp av kommunalt avløpsvatn i forureiningsforskrifta.

Utsleppsmålingar i åra 2017-2019 viser eit gjennomsnittleg årleg utslepp frå anlegget på 1,1 tonn fosfor. Utsleppa av nitrogen er estimert³ til 36,5 tonn (norskeutslipp.no).

Vurdering etter vassforskrifta

Utsleppet frå Øyrane reinseanlegg er lokalisert i det inste fjordbassenget i Førdefjorden som i Vann-nett registrert er som ein eigen vassførekomst kalla Indre Førdefjorden. Vassførekomstens utstrekning er avgrensa ut mot hovudfjorden av ein terskel ved Ulltangneset med djupne på mellom 37-38 meter (NIVA 2006⁴). Fjordbassenget største djup er på 53 meter. Utløpet av elva Jølstra inst i fjorden medfører at overflatelaget i fjordbassenget er ferskvasspåverka. Tidlegare undersøkingar har vist eit brakkvasslag i fjordbassenget med typisk tjuknad på 1-2 meter djupne og eit sprangsjikt med aukande salinitet ned til 5-10 meter (NIVA 2006).

I kva grad utsleppet vil påverke miljøtilstanden i Førdefjorden i negativ retning avheng av kor vidt reinseanlegget klarar reinsekrava som er stilt, også ved dagens tilførsler, og av kapasiteten i resipienten til å ta i mot dei auka tilførslane.

Oppnåing av reinsekrav

Det er i søknaden om endra utsleppsløyve opplyst om og dokumentert at reinseanlegget oppnår god reinseffekt og stort sett overheld reinsekrava som er satt i gjeldande løyve, sjølv om tilførslane til reinseanlegget er auka.

Tilførslane til anlegget dei siste åra er høgare enn det anlegget er dimensjonert for. For å sikre god reinseffekt også i framtida, må det gjerast tiltak som sørger for at den dimensjonerande kapasiteten er i samsvar med rammene i løyvet. Vi har difor stilt eit vilkår til kommunen om å utarbeide ein plan for korleis dette skal ivaretakast framover, sjå punkt 2.7 i løyvets vilkårsdel.

Resipientkapasitet

Indre Førdefjorden er i Vann-Nett per 4.1.2020 registrert med dårleg økologisk potensial⁵. Kjemisk tilstand er sett til «udefinert» på grunn av manglande data. Miljømålet om godt økologisk potensial og god kjemisk tilstand er i følgje Vann-nett venta å vere oppnådd i løpet av neste planperiode, dvs. innan 2027. Om miljømålet blir nådd er avhengig av pågåande tiltak i vassførekomsten.

I tillegg til utsleppet frå avløpsanlegget er fjorden i følgje Vann-Nett påverka av forureina grunn og sediment frå tidlegare skipsverftaktivitet (nedlagt våren 2003⁶) (Figur 2), utslepp frå diverse småindustri og utslepp av overvatn frå avfallsanlegg.

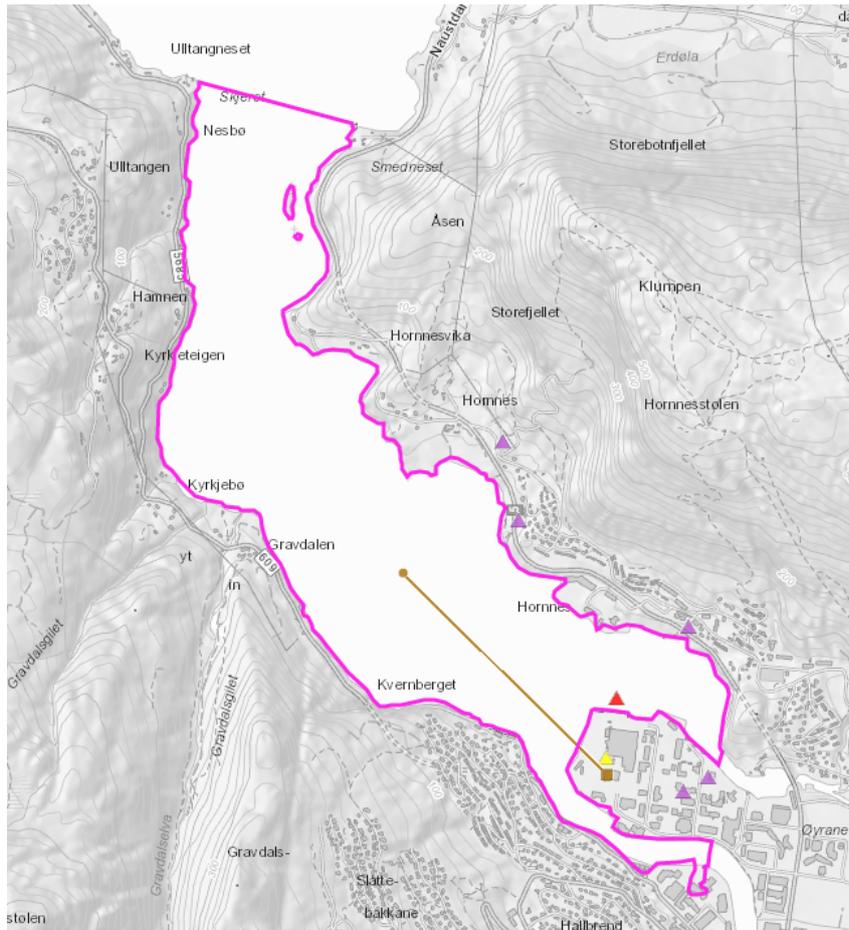
² Krav om nitrogenfjerning vert stilt til enkelte utvalde tettstader rundt Oslo og for Lillehammer, jf. forureiningsforskrifta kapittel 11, vedlegg 1, punkt 1.3.

³ Utsleppstala for nitrogen er i følgje kommunens eigenkontrollrapportar rekna ut teoretisk på bakgrunn av reinseprinsipp og tal på tilknytning.

⁴ NIVA 2006. Utslipp av kommunalt avløpsvann til Førdefjorden. Undersøkelse av strømforhold, lagdeling og vannkvalitet på begge sider av fjordterskelen. Rapport LNR 5159-2006

⁵ Miljøtilstanden til modifiserte vassførekomster er i Vann-Nett oppgitt som «potensial» i staden for «tilstand» jf. vassforskrifta § 5.

⁶ NIVA 2009. Undersøkelser av miljøgifter i jord og sedimenter ved Ankerløkken Eigedom i Førde. Risiko- og tiltaksvurdering.

Figur 2: kart over vassførekomsten Indre Førdefjorden (lilla omriss), utsleppspunktet til avløpsreinsanlegget på Øyrane (brun strek) og registrerte grunnforureiningslokaliteter (trekantar i ulike fargar).

Førdefjorden mottar også betydelege tilførslar av organisk stoff og næringsstoff frå elva Jølstra som har sitt utløp inst i fjorden. I følge tidlegare utredningar tilfører elva gjennomsnittleg 11 tonn fosfor og 417 tonn nitrogen årleg i perioden 2010-2016⁷.

⁷ NIVA. Riverine inputs and direct discharges to Norwegian coastal waters – 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016

Tabell 1 under viser ei samanstilling av målte årlege tilførselar og utslepp frå Øyrane reinseanlegg i åra 2017-2019 samanstillt med estimerte tilførselar frå Jølstra. Tala frå Jølstra er frå perioden 2010-2016, då vi ikkje har funne nyare data på dette. Dersom ein samanliknar utsleppet frå avløpsanlegget og tilførslane frå Jølstra, utgjer utsleppet frå avløpsanlegget ca. 8 % av dei totale nitrogentilførslane, og 9 % av fosfortilførslane til indre delar av Førdefjorden.

Tabell 1: Oversikt over utslepp frå Øyrane reinseanlegg (2017-2019) og estimerte tilførselar frå Jølstra i åra 2010-2016

Parameter	Gjennomsnittlege tilførselar til Øyrane 2017-2019	Gjennomsnittlege årlege utslepp frå Øyrane 2017-2019 (tonn)	Utrekna gjennomsnittlege tilførselar frå Jølstra 2010-2016 ⁸
Total nitrogen (Tot-N)*	49	36,5	417
Total fosfor (Tot-P)	11	1,13	11
Biologisk oksygenforbruk (BOF ₅)	378	19,0	
Kjemisk oksygenforbruk (KOF)	1109	89,5	
TOC			2624

*Tala for nitrogen er rekna ut teoretisk på bakgrunn av reinseprinsipp og tal på tilknytning.

Miljøtilstanden i Indre Førdefjorden er klassifisert på bakgrunn av data frå undersøkingar utført sist i 1999, det vil seie før oppgraderinga av reinseanlegget på Øyrane. Resultata frå dei siste undersøkingane (DNV 2001⁹) viste ein tydeleg organisk belastning i sedimenta og påverknad av botnfauna i indre del av Førdefjorden, truleg forårsaka av utslepp frå avløpsanlegget og tilførselar frå elva Jølstra. Vassprøvar frå vassøyla viste god tilstand for nitrogen/nitrat og noko meir varierende tilstand for fosfat og total fosfor, varierende frå god til mindre god tilstand.

I følgje Sunnfjord kommune er det ikkje utført miljøkartleggingar i fjorden etter at utsleppspunktet vart flytta og det nye reinseanlegget vart sett i drift i 2010. Dagens miljøtilstand er difor ikkje kjent, men det er venta at endringane på avløpsanlegget i 2010 (oppgradering av reinseprosess og flytting av utsleppspunkt) har medført ei betring. Sett på bakgrunn av dei strenge reinsekrava reinseanlegget allereie har og dei rapporterte tala for faktisk reinseffekt, vurderer Statsforvaltaren at ein framleis kan vente seg ei betring av miljøtilstanden i fjorden samanlikna med tidlegare også med dei auka tilførslane det her er søkt om.

Resipientkartlegging og overvaking, vilkår 7 i løyvet

Om belastninga framleis er for stor til at miljømålet i fjorden kan nås, må avklarast gjennom nye resipientkartleggingar og tilføringsutrekningar for vassførekomsten. Det er difor i det nye løyvet stilt krav om at det vert utført ei resipientkartlegging i fjorden det komande året (2022).

Resipientkartlegginga skal gje ei oppdatert oversikt over den generelle miljøtilstanden i fjorden, ei vurdering av avløpsanleggets spesifikke påverknad, og ei vurdering av påverknader frå anlegget samanlikna med andre påverknader og tilførselar.

Med utgangspunkt i resultata frå kartlegginga skal det utarbeidast eit overvakingsprogram for vidare jamleg resipientovervaking i fjorden. Overvakingsprogrammet skal gje ei oversikt over korleis utsleppa frå anlegget påverkar resipienten over tid, jf. vassforskrifta §§ 4 og 18, og vidare bidra til eit grunnlag for vurdering av resipientens følsemd, jf. forureiningsforskrifta kapittel 11, vedlegg 1, pkt 1.1. Dersom overvakinga visar at utsleppet medfører ei negativ utvikling av miljøtilstanden i fjorden, kan det bli aktuelt å stille nye krav til utsleppet.

⁸ Tall basert på rapportar frå NIVA: Riverine inputs and direct discharges to Norwegian coastal waters – 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016

⁹ DNV 2001. Miljøovervåking av indre basseng i Førdefjorden 1999/2000. Sluttrapport. Rapport Nr. 2001-0125.

Kartlegging av påslepp, vilkår 2.6.1 og 3.2.6 i løyvet

Statsforvaltaren ser positivt på kommunens planar om kartlegging av påslepp til kommunalt nett. Sett i lys av dei allereie strenge reinsekrava avløpsanlegget har, vil tiltak oppstrøms reinseanlegget vere viktige tiltak og spesielt aktuelle dersom resipientkartleggingane visar negativ miljøpåverknad i fjorden.

Ei kartlegging av påslepp til kommunalt nett er også i tråd med generelle vilkår om påslepp som blir sett i løyvet. I punkt 3.2.6 i vilkårsdelen av løyvet er det stilt krav om at kommunen skal ha oversikt over verksemder som har påslepp til det kommunale avløpssystemet. Ei vurdering av påslepp til anlegget skal også inngå i miljørisikovurderinga for anlegget, sjå vilkår punkt 2.6.1.

Konklusjon

Statsforvaltaren vurderer at med dei reinsekrav og andre vilkår som er sette i løyvet, så vil utslepp frå verksemda ikkje vere til hinder for at miljømålet for vassførekomsten blir nådd.

Vurdering etter naturmangfaldlova

Stortinget har oppretta Førdefjorden som ein av Noregs 29 nasjonale laksefjordar. Det er ikkje venta at endringane i utsleppet frå avløpsreinseanlegget vil ha betydning for laks og sjøaurebestanden i vassførekomsten.

I følgje registreringar i Fiskeridirektoratets kartløyising Yggdrasil er det gytefelt for både torsk og sild i Indre Førdefjorden. Det er ikkje venta at endringane i utsleppet frå avløpsreinseanlegget vil ha betydning for desse gytefeltene.

I Miljødirektoratets Naturbase er naturtypen *bløtbunnsområder i strandsonen* registrert heilt inst ved elveutløpet til Jølstra. Høge tilførsler av næringsstoff og organisk materiale kan ha negativ effekt på slike område og føre til økt algevekst, økt nedfall av organisk materiale og påfølgjande dårlege oksygenforhold på botnen (Havforskningsinstituttet 2016¹⁰). Utsleppspunktet for avløpsvatnet ligg på 35 meter djup, 1000 meter ut i fjordbassenget. Sannsynet for at avløpsutsleppet vil medføre skadelege tilførsler av næringsstoff til overflatelaget inne ved elveutløpet er vurdert som liten. Det er i løyvet stilt vilkår om resipientovervaking i Førdefjorden. Det er venta at eventuelle tendensar til overgjødsling av fjordbassenget og risiko for naturmangfaldet som i denne omgang ikkje er fanga opp, vil framkomme av denne overvakinga.

Konklusjon

Statsforvaltaren vurderer kunnskapsgrunnlaget om naturverdiar i området som tilstrekkeleg til å fatte vedtak om løyve, jf. naturmangfaldlova § 8. Med bakgrunn i vurderingane over og dei krava som er sett i løyvet har Statsforvaltaren ikkje grunn til å tru at tiltaket vil føre til vesentleg skade på naturmangfaldet, og vurderer faren for spreining av forureining og påverknad av naturmangfald som akseptabel. Førre-var prinsippet i naturmangfaldlova er ivaretatt ved at tiltaket er regulert med vilkår etter forureiningslova. Vilkår om nye miljøundersøkingar i resipienten vil gje betre oversikt over dagens miljøtilstand og den samla belastninga i fjorden og vil gje eit godt grunnlag for vurdering av behov for eventuelle ytterlegare avbøtande tiltak. Krav om miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar i naturmangfaldlova § 12 er ivaretatt gjennom vilkår 3.1.1 i løyvet.

---

¹⁰ Havforskningsinstituttet 2016. Effekter av utslipp fra akvakultur på spesielle marine naturtyper, rødlista habitat og arter. Kunnskapstatus.

Konklusjon

Statsforvaltaren har kome fram til at fordelane ved verksemda er større enn eventuelle negative konsekvensar som følgjer av forureining frå anlegget. Dersom aktivitetane blir drifta med gode rutinar og i samsvar med vilkåra i løyvet, vil miljøtilhøva bli ivaretekne på ein tilfredsstillande måte. Statsforvaltaren gir difor Sunnfjord kommune nytt utvida løyve etter forureiningslova.

Nytt løyve inneheld vilkår om kartlegging og vidare overvaking av miljøtilstanden i indre delar av Førdefjorden. Dersom resultatata frå overvakinga visar ein negativ påverknad på miljøtilstanden i fjorden kan det bli aktuelt å revidere løyvet, eventuelt med strengare krav til utslepp.

Vedtak om sakshandsamingsgebyr

Statsforvaltaren tek sakshandsamingsgebyr for arbeid med løyve. Gebyret skal dekke kostnadane vi har med å behandle søknaden. Reglane om gebyrinnkrevjing er gitt i forureiningsforskrifta kapittel 39. Vi har plassert arbeidet med dette løyvet under gebyrsats 5, jf. forureiningsforskrifta § 39-4. Verksemda skal betale 67 600 kroner i gebyr for løyvet. Gebyrsatsen er vald basert på Statsforvaltaren's ressursbruk ved behandling av søknaden. Miljødirektoratet sender faktura.

Rett til å klage

Partane som er involvert i saka og andre med rettsleg klageinteresse kan klage på vedtaket til Miljødirektoratet. Klagen skal sendast til Statsforvaltaren innan tre veker frå de har fått dette brevet.

Ein eventuell klage fører ikkje automatisk til at gjennomføringa av vedtaket blir utsett. Statsforvaltaren eller Miljødirektoratet kan etter oppmoding, eller på eige initiativ, avgjere at vedtaket ikkje skal gjennomførast før klagefristen er ute eller klagen er avgjerd. Ei slik avgjerd kan det ikkje klagast på.

De kan også klage på vedtaket om gebyrsats, jf. forureiningsforskrifta § 41-5. Ein eventuell klage skal vere grunngitt, og han må sendast til Statsforvaltaren i Vestland innan tre veker.

Partane har, med visse avgrensingar, rett til å sjå dokumenta i saka. Nærare opplysningar om dette kan de få ved førespurnad til Statsforvaltaren. Statsforvaltaren vil også kunne gi andre opplysningar om saksbehandlingsreglar og andre reglar av verknad for saka.

Med helsing

Kjell Kvingedal
miljødirektør

Sissel Storebø
seksjonsleiar

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg: Løyve etter forureiningslova

Kopi til: Fiskeridirektoratet

Løyve etter forureiningslova for utslipp av kommunalt avløpsvatn frå Førde tettstad

Løyvet er gitt i medhald av forureiningslova § 11 jf. §§ 16, 22 og § 40, forureiningsforskrifta §§ 14-4 og 14-8 og vassforskrifta.

Løyvet er gitt på grunnlag av opplysningar i søknad av 30.9.2020, opplysningar som har kome fram under saksbehandlinga, og opplysningar frå Vann-Nett datert 9.1.2021.

Dette løyvet erstattar utslippsløyve av 11.4.2007 for kommunalt avløpsvatn frå Førde by, Førde kommune.

Tettstad	Førde tettstad, tettbygd område ID 360		
Kommune	Sunnfjord kommune		
Adresse	Postboks 338		
Postnummer	6802	Poststad	Førde
Org. nummer (bedrift)	974599600	Tilhøyrar	921244207
NACE-kode og bransje	84.110 - Generell offentleg administrasjon		

Statsforvaltarens referansar

Arkivkode	Løyvenummer	Anleggsnummer og anleggsnamn	
2019/7404	2021.0649.T	4647.0021.01 Førde by - Øyrane reinseanlegg	
Løyvet gitt første gong: 31.08.2021	Løyvet sist revidert i medhald av fl § 18 tredje ledd:	Løyvet sist endra:	
Kjell Kvingedal miljødirektør		Sissel Storebø seksjonsleiar	

Løyvet er godkjent elektronisk og har difor ingen underskrift

Endringslogg

Endringsnummer	Endringar av	Punkt og forklaring av endring
	< dato >	

1 Innhald

1	Rammer for løyvet.....	4
1.1	Omfang	4
1.2	Oversikt over krav med fristar	4
2	Generelle vilkår	5
2.1	Utsleppsavgrensingar	5
2.2	Plikt til å halde grenseverdiar	5
2.3	Plikt til å redusera forureining så langt som mogeleg	5
2.4	Plikt til førebyggjande vedlikehald.....	6
2.5	Tiltaksplikt ved auka forureiningsfare.....	6
2.6	Plikt til internkontroll.....	6
2.6.1	Krav om miljørisikovurdering	6
2.7	Krav til kommunen si planlegging av samla avløpsverksemd.....	7
2.7.1	Heilskapleg handlingsplan	7
2.7.2	Årleg vurdering.....	7
2.8	Plikt til å ha oversikt over og kunnskap om tilstand og påverknad.....	8
2.9	Ombygging og overføring av avløpsvatn til andre anlegg	8
3	Utslepp til vatn.....	9
3.1	Krav til avløpsnettet.....	9
3.1.1	Krav til oppsamling av kommunalt avløpsvatn	9
3.1.2	Krav til kontroll med overvatn og anna framandvatn tilført avløpsnettet.....	9
3.1.3	Krav til utslepp via overløp	9
3.1.4	Krav til verknadsgrad for avløpsnettet.....	10
3.1.5	Krav om tiltaksplan for fornying av avløpsnettet og kummer	10
3.2	Krav til reinsing av avløpsvatn	10
3.2.1	Generelt	10
3.2.2	Oversikt over reinseanlegg.....	10
3.2.3	Reinsekra v	11
3.2.4	Reinsekra v og dokumentasjonskra v for det enkelte anlegg	11
3.2.5	Utsleppspunkt for reinseanlegg og overløp	12
3.2.6	På slepp.....	13
4	Utslepp til luft	13
4.1	Generelt	13
4.2	Lukt frå punktkjelder.....	13
4.3	Utslepp av klimagassar	13

4.4	Støy.....	13
5	Avfall og avløpslam.....	14
5.1	Generelle krav til avfall	14
5.2	Handtering av avløpslam	14
6	Akutt forureining - førebyggjande tiltak, varsling og beredskap	15
6.1	Førebyggjande tiltak.....	15
6.2	Beredskapsanalyse.....	15
6.3	Beredskapsplan	15
6.4	Beredskapsetablering	15
6.5	Øving av beredskap.....	15
6.6	Varsling av akutt forureining.....	15
7	Resipientovervaking.....	16
7.1	Kartlegging av dagens tilstand (2022)	16
7.2	Vidare overvaking (fom 2023)	17
7.3	Rapportering av overvakingresultat	17
7.4	Registrering i Vannmiljø.....	18
8	Energi.....	18
8.1	Energistyringssystem	18
8.2	Utnytting av overskotsenergi	18
9	Substitusjon av kjemikalier og råstoff.....	18
10	Tilsyn	18
11	Krav til rapportering.....	19
11.1	Årleg eigenkontrollrapportering	19
11.2	Årlege vurderingar av driftsforhold.....	19
	Oversikt over utvalde, sentrale faguttrykk i løyvet	20

1 Rammer for løyvet

1.1 Omfang

Løyvet gjeld all transport, reinsing og utslepp av avløpsvatn, inkludert eventuelt forureina overvatn frå Førde tettstad på inntil 45 000 personekvivalentar (pe).

Alle tettbygde område som er knyta til same reinseanlegg, også tettbygd område i andre kommunar, blir rekna som eitt tettbygd område i medhald av forureiningsforskrifta kapittel 11, § 11-3 bokstav k, andre ledd.

Kommunen skal til ei kvar tid ha oppdatert dokumentasjon på det tettbygde området si utbreiing (areal) og størrelse (pe utrekna som BOF_5 etter NS 9426 eller anna). Ved utbygging av kommunen sin infrastruktur eller vesentleg utviding av verksemd som fører med seg økte utslepp frå tettstaden, skal tettstadens geografiske utbreiing og utsleppsstørrelse oppdaterast.

Kommunen pliktar å sørge for at det er samsvar mellom reinsekapasitet og størrelsen på potensielt utslepp (BOF_5 pe) av avløpsvatn i maksveke frå tettbygd område før slike endringar som nemnt over blir realisert. Dersom størrelsen på det faktiske utsleppet i BOF_5 pe overskrider rammene for pe i løyvet, er dette i strid med løyvet. Kommunen pliktar difor å varsle Statsforvaltaren og gjere greie for om dette skuldast ei enkeltstående hending eller ei permanent endring. Ved langvarige overskridingar pliktar kommunen å utarbeida ein tiltaksplan for å redusera konsekvensane av dette på kort og lang sikt. Ved permanente utvidingar, må kommunen søke Statsforvaltaren om ei endring av løyvet.

Rammekravet i dette løyvet tar utgangspunkt i kommunens utrekna potensielle tilførsalar etter NS 9426¹. Tilførsalar til anlegget i maksveke i åra 2013 til 2019 har blitt estimert til 37 000-39 000 pe. Det er anslått ei auke i tilførsalar på om lag 10 % dei komande 10 åra. Dette gjev ei maksveke på 41 000 - 43 000 pe i 2031.

Dette løyvet omfattar dei reinseanlegga som går fram av pkt. 3.2.2 og utsleppspunkt slik dei er lista opp i pkt. 3.2.5.

Krava til resipientovervaking i dette løyvet er tilpassa behovet for samordna overvaking etter vassforskrifta.

1.2 Oversikt over krav med fristar

Tabell 1: Oversikt over krav med spesifikke fristar satt i løyvet

Tiltak	Frist	Referanse
Oppdatere miljørisikovurderingar for det samla avløpssystemet	Årleg	2.6.1
Oversende ny/oppdatert heilskapleg handlingsplan for kommunens avløpssystem, inkludert ein plan for utviding av anleggets dimensjonerande kapasitet tilsvarande faktiske tilførsalar og ramma for løyvet.	01.04.2023	2.7

¹ Ved utrekning av maksveke er det tatt utgangspunkt i målte gjennomsnittlege tilførsalar til reinseanlegget, og multiplisert med ein faktor $f_{max}=2$, jf. metodikk i NS 9426, punkt 4.1.6. Det er teke utgangspunkt i målte tilførsalar til anlegget i åra 2013-2019.

Utarbeida/oppdatera tiltaksplan for å redusera tilførsler av overvatn og anna framandvatn til avløpssystem, samt vurderer behov for reinsing av forureina overvatn	01.04.2023	3.1.2
Innføra systematisk kartlegging av utlekking frå leidningsnett	01.04.2022	3.1.2
Dokumentera årlege utsleppsmengder frå overløp	1.3.2022 og deretter årleg	3.1.3, 11.2
Dokumentere leidningsnettets verknadsgrad	1.3.2022 og deretter årleg	3.1.4, 11.2
Gjennomføra planlagde tiltak for å redusera utslepp frå overløp og innlekking av framandvatn	Kontinuerleg	3.2
Gjennomføra planlagde tiltak for å redusera utlekking	Kontinuerleg	3.2
Sende inn forslag til overvakingsprogram	01.12.2021	7.1 og 7.2
Legge inn overvakingsdata i Vannett	1.3.2023, deretter kvart 3. år	7.4
Etablere system for vurdering av energiforbruk	31.12.2021	8.1
Rapportere avløpsdata til forureiningsstyresmaktene via Altinn	Årleg innan 1.3.	11.1
Rapportera driftsdata og vurdering av drifta som vedlegg til Altinn-skjema	Årleg innan 1.3.	7.3 og 11.2

2 Generelle vilkår

2.1 Utsleppsavgrensingar

Dei utsleppskomponentar frå verksemda som er antatt å ha størst miljømessig betydning for organisk belastning og eutrofieringssituasjonen i resipienten er uttrykkeleg regulert gjennom spesifikke vilkår i dette løyvet pkt. 3 til 5. Utslepp som ikkje er uttrykkeleg regulert på denne måten, er også omfatta av løyvet så langt opplysningar om slike utslepp er kome fram i samband med sakshandsaminga eller må reknast for å ha vore kjent på annan måte då vedtaket vart gjort.

2.2 Plikt til å halde grenseverdiar

Alle grenseverdiar skal haldast innanfor dei fastsette midlingstidene jf. vilkår 3.2.4 og innanfor dei rammer som følgjer av forureiningsforskrifta § 14-13. Variasjonar i utsleppa innanfor dei fastsette midlingstidene skal ikkje avvike frå det som følgjer av normal drift i ein slik grad at dei kan føra til auka skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusera forureining så langt som mogeleg

All forureining frå det totale avløpssystemet, medrekna utslepp til luft og vatn, støy og avfall er isolert sett uønskt. Sjølv om utsleppa blir haldne innanfor fastsette utsleppsgrenser pliktar kommunen å redusera utsleppa så langt det er mogeleg utan urimelege kostnader.

Det totale avløpssystemet skal drivast, haldast ved like og fornyast i eit langsiktig perspektiv, slik at forventa funksjon og kapasitet blir halde ved lag og er stabil også ved variasjonar i belastning og klimaforhold.

2.4 Plikt til førebyggjande vedlikehald

For å halde dei ordinære utsleppa på eit lågast mogeleg nivå og for å unngå utilsikta utslepp, skal kommunen sørgje for førebyggjande vedlikehald av utstyr som kan ha noko å seie for utsleppa. System og rutinar for vedlikehald av slikt utstyr skal vera dokumenterte.

2.5 Tiltaksplikt ved auka forureiningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunnar oppstår fare for auka forureining, pliktar kommunen å setja i verk dei tiltak som er nødvendige for å eliminera eller redusera den auka forureiningsfaren.

Kommunen skal så snart som mogeleg informera Statsforvaltaren i Vestland om forhold som kan føre til vesentleg auka forureining eller forureiningsfare. Akutt forureining skal i tillegg varslast, jf. krav fastsett i kapittel 8 i dette løyvet.

2.6 Plikt til internkontroll

Kommunen pliktar å etablera internkontroll for si avløpsverksemd i samsvar med gjeldande forskrift om dette². Internkontrollen skal sikra og dokumentera at verksemda held krava i dette løyvet, forureiningslova, produktkontrollova³ og relevante forskrifter til desse lovene, der særleg forureiningsforskrifta kap. 11 og 14 legg rammer for kommunens avløpsverksemd. Kommunen pliktar å halde internkontrollen oppdatert.

Kommunen pliktar til ei kvar tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføra forureining og kunne gjera greie for risikoforhold. Konkrete krav til innhaldet i ei miljørisikovurdering, både med omsyn til *akutt* forureining og risiko for annan ulovleg forureining, er gitt i punkt 2.6.1.

2.6.1 Krav om miljørisikovurdering

Kommunen skal ha ei oppdatert skriftleg, klimatilpassa miljørisikovurdering for det totale avløpssystemet som dette løyvet omfattar. Dette inneber ei gjennomgang av forhold knyta til avløpssystemet som kan forårsaka utilsikta forureiningsutslepp/farar for forureining. Både konsekvensreduserande og sannsynsreduserande tiltak skal vurderast.

Miljørisikovurderinga skal angi risiko og risikoreduserande tiltak i prioritert rekkjefølgje og skal som eit minimum leggje vekt på

- påslepp etter kapittel 15 og 15 A
- kritiske punkt på leidningsanlegg
- kritiske punkt på reinseanlegg
- utslepp til sårbar resipient
- utslepp av farlege stoff
- områder med mogelege brukarkonfliktar
- korleis det totale avløpssystemet blir påverka av klimaendringar
- vassforskriftas § 4 og mål om god kjemisk og økologisk tilstand i vassførekomstane

På grunnlag av utførte risikoanalysar og fastsette akseptable risikonivå for miljøskadelege hendingar som følge av utslepp, må det planleggjast og gjennomførast tiltak for å overhalde akseptabelt risikonivå. Kvant tiltak skal vera knyta til ein ansvarleg person/stilling, og tiltaket skal ha ein frist for gjennomføring.

² Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, nr. 1127

³ L11.06.1976 nr. 79 Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)

Miljøriskovurderinga og tilhøyrande tiltaksplanar skal evaluerast minst ein gong per år og skal oppdaterast etter kvart som tiltak er gjennomført og kunnskapsgrunnlaget endrar seg. Evalueringa skal dokumenterast skriftleg. Kommunen skal ha ei skriftleg rutine for gjennomføring av miljørisikovurderingar, inkludert kriterium for oppdatering av vurderingane.

Miljøriskovurderinga skal vera ein viktig del av grunnlaget for den overordna avløpsplanen og beredskapsplanen (sjå punkt 2.7 og punkt 6.4).

2.7 Krav til kommunen si planlegging av samla avløpsverksemd

2.7.1 Heilskapleg handlingsplan

Kommunen skal sørgje for å identifisera behovet for vedlikehald, fornying og utbygging av leidningsnett, pumpestasjonar og reinseanlegg for kommunalt avløpsvatn og overvatn både på kort og lang sikt. Kommunen pliktar vidare å setje av tilstrekkeleg med ressursar, både økonomiske og personressursar, slik at identifiserte behov for tiltak og andre krav i dette løyvet kan gjennomførast som planlagt. Korleis kommunen skal løyse dette i praksis innanfor fastsette fristar, skal dokumenterast overfor Statsforvaltaren i Vestland gjennom oversending av ein heilskapleg handlingsplan for avløpsområdet (Temaplan avløp, Hovudplan avløp e.l.) innan 1.4.2023.

Tilførslane til Øyrane reinseanlegg har dei siste åra vore høgare enn det anlegget er dimensjonert for. For å sikre god reinseeffekt også i framtida må det gjerast tiltak som sørger for at den dimensjonerande kapasiteten er i samsvar både med faktiske tilførselar og med rammene i løyvet. Handlingsplanen for avløp må innehalde ein plan for korleis dette skal ivaretakast.

Gjennom handlingsplanen skal kommunen sjå tiltak, mål og prioriteringar i samanheng med annan planlegging i kommunen. Planen skal resultera i utarbeiding av konkrete tiltaksplanar, som igjen skal avspeglast i ein plan for årleg gjennomføring av tiltak. Kva tiltak som skal gjennomførast innanfor gjeldande og komande økonomiplanperiode skal gå tydeleg fram av handlingsplanen.

2.7.2 Årleg vurdering

Kommunen skal på bakgrunn av ei årleg vurdering av korleis krava i dette løyvet og forureiningsforskrifta kap. 14 er følgt opp, vurdere behov for nye tiltak og endringar i prioriteringane.

Som ein del av den årlege vurderinga, skal kommunen vurdere om den etablerte behandlingsskapasiteten for kommunalt avløpsvatn står i forhold til utrekna potensielt utslepp frå det tettbygde området og med vedtekne planar om utbygging. Dette for å sikra at behovet for auka oppsamlings- og behandlingsskapasitet for avløpsvatn er tilpassa kommunens planar for ny utbygging av busetnad, hytteområde eller aktuell næringsverksemd⁴. Dersom vurderinga viser at behandlingsskapasiteten ikkje er tilstrekkeleg, skal kommunen presentera ein konkret plan for å auka behandlingsskapasiteten og sikra framtidig finansiering innan utbygginga skal gjennomførast.

Ei skriftleg oppsummering av denne årlege vurderinga skal leggjast ved kommunens eigenkontrollrapportering til Statsforvaltaren, jf. vilkår 11.2.

---

⁴ Aktuell næringsverksemd: næringsverksemd som vil innebera auka belastning på kommunens oppsamlings- og behandlingsskapasitet for avløpsvatn, som påslepp frå hotellverksemd og næringsmiddelindustri.

2.8 Plikt til å ha oversikt over og kunnskap om tilstand og påverknad

Kommunen skal ha kjennskap til og kunne dokumentere skriftleg i kva grad reinseanlegg, avløpsnett og forureina overvatn påverkar eller kan påverke sårbare naturtypar eller område som blir brukt av sårbare artar.

Det må visast særleg aktsemd ved planlegging av nye leidningstrasear og ved graving eller andre aktivitetar som kan påverke naturmangfaldet. Kommunen må gjere seg kjent med aktuelle lovkrav som kan gjelde for slik aktivitet.

2.9 Ombygging og overføring av avløpsvatn til andre anlegg

Dersom reinseanlegg er planlagt nedlagt eller stansa for ein periode grunna ombygging eller utbetring, skal kommunen gjere det som til ei kvar tid er nødvendig for å motverke fare for forureining. Aktivitetar som kan medføre fare for auka forureining kan ikkje startast før Statsforvaltaren i Vestland har gitt midlertidig unntak frå gjeldande reinsekrav. Søknader om unntak frå gjeldande reinsekrav må difor sendast Statsforvaltaren i Vestland i god tid.

3 Utslepp til vatn

3.1 Krav til avløpsnett

3.1.1 Krav til oppsamling av kommunalt avløpsvatn

Avløpsvatnet frå nye bygningar skal knytast til offentleg avløpsnett, jf. § 27-2 i plan- og bygningslova.

Kommunen skal utarbeida planar for trinnvis auka tilknytning for eksisterande bygningar i områder der tilknytingsgraden er lågare enn 98 %. Planane skal inngå i kommunen sin heilskaplege handlingsplan for avløpsområdet.⁵

Kommunen skal til ei kvar tid ha oversikt over utbyggingar og tilkoplingar som medfører endring av det tettbygde området si samla utbreiing og størrelse (pe).

Kommunen må halde seg oppdatert på ny avløpsteknologi og ta i bruk beste tilgjengelege teknikkar for å avgrense utslepp.

3.1.2 Krav til kontroll med overvatn og anna framandvatn tilført avløpsnett

Kommunen skal innan 1.4.2023 ha laga ein plan for å redusera mengda framandvatn som blir tilført leidningsnett.

Gjennomføringa av tiltak for å redusera tilførslar av overvatn og anna framandvatn til avløpsnett må sjåast på som første steg i tiltak for å betre reinseløysninga for avløpsvatn.

I område der det separate overvassnett mottar forureina overvatn, skal behovet for reinsing vurderast og dokumenterast som ein del av nemnte plan.

Utslepp av avløpsvatn via overvassnett er ikkje tillate.

---

⁵ Basert på nasjonale mål for vatn og helse, som seier minst 98 % tilknytningsgrad pr. reinsedistrikt.

3.1.3 Krav til utslepp via overløp

Kommunen skal ha oversikt over alle utslepp av forureina avløpsvatn via overløp direkte til resipient. Slike utslepp er uønskt.

Kommunen skal som del av sin heilskaplege handlingsplan for avløpsområdet, laga ein plan for å redusera overløp og vurdere moglegheiter for etablering av utjammingsbasseng eller andre avbøtande tiltak, jf. pkt. 2.7. Det skal særleg takast omsyn til behovet for å redusera utslepp til sårbare resipientar og resipientar brukt til bading m.m. der utsleppa kan representera ein miljø- eller helsefare.

Alle utslepp via nødoverløp skal registrerast særskilt og handterast som ein avvikssituasjon. Både driftstid og utsleppsmengd skal kunne reknast ut. Kommunen skal ha eit overvakings- og beredskapssystem som sikrar at nødoverløp straks blir oppdaga og utbetra innan 24 timar. Rutiner for dette skal gå fram av kommunens internkontrollrutinar og beredskapstiltak.

Planlagt stans i pumpestasjonar skal i utgangspunktet ikkje gi overløpsdrift. I dei tilfella der dette likevel kan bli nødvendig og føre til brukarkonfliktar, skal Statsforvaltaren i Vestland varslast på førehand.

Det er ikkje tillate å etablere driftsoverløp på spillvassførande leidning.

3.1.4 Krav til verknadsgrad for avløpsnett

Kommunen skal kontinuerleg gjennomføra planlagde tiltak for å redusera lekkasjar av forureina avløpsvatn frå leidningsnett.

Verknadsgraden til avløpsnett, det vil seie kor stor del av forureiningsmengda som kjem fram til reinseanlegget, skal dokumenterast jamleg. Dette skal gjerast ved at dei ulike kjeldene til tap vert rekna ut eller vurdert kvalitativt. Dokumentasjonen skal første gong sendast Statsforvaltaren i Vestland innan 1.3.2022, og deretter årleg.

Utslepp på grunn av feil ved leidningsnett, stans i pumpestasjonar og liknande skal ikkje redusera verknadsgraden i avløpsnett med meir enn 5 % fram til 31. desember 2025 og deretter maksimalt 3 % over året.

3.1.5 Krav om tiltaksplan for fornying av avløpsnett og kummer

Kommunen skal utarbeida ein tiltaksplan for fornying av avløpsnett med kummer. Tiltaksplanen skal vise det årlege, gjennomsnittlege behovet for fornying av spillvassførande leidningsnett, og kva kriterium som er lagt til grunn for fornying. Fornyingsprogrammet skal vera samanhengande og skal minst omfatta dei neste 5 åra.

Kommunens leidningsdatabase skal oppdaterast kontinuerleg etter kvart som leidningsnett blir fornya.

3.2 Krav til reinsing av avløpsvatn

3.2.1 Generelt

Alt avløpsvatn som er medrekna i det tettbygde området sin utsleppsstørrelse, skal oppfylla same krav til reinsing, uavhengig av dimensjonerande kapasitet og teknologi ved reinseanlegga. Dette gjeld også for eventuelle private avløpsanlegg over 50 pe som ikkje er knyta til kommunalt

avløpsnett. Kontrollkrava er likevel tilpassa det enkelte anlegg. I tillegg kan det enkelte reinseanlegg ha tilleggskrav eller skjerpande krav satt av omsyn til resipienten og bruken av denne, jf. vilkår 3.2.3.

3.2.2 Oversikt over reinseanlegg

Reinseanlegg innanfor kommunens del av det tettbygde området og som er omfatta av dette løyvet, går fram av tabell 2.

Oversikta gjev også informasjon om faktisk belastning og dimensjonerande kapasitet i BOF (pe) og hydraulisk kapasitet på søknadstidspunktet. Oversikta viser også type reinseprosess etablert ved anlegget.

Tabell 2: Reinseanlegg omfatta av løyvet

Reinseanlegg	Tilført belastning inn i BOF (pe) i 2021 ⁶	Dimensjonerande kapasitet i BOF (pe)	Hydraulisk kapasitet (Q_{dim})	Reinseprosess
Førde by - Øyrane reinseanlegg	37 800	28 000	300 m ³ /t	Kjemisk- biologisk. Sekundærreinsing og fosforfjerning

Reinseanlegget skal utformast slik at krava i forureiningsforskrifta kap. 14 og krava i dette løyvet kan overhaldast.

3.2.3 Reinsekrav

Alle eksisterande avløpsanlegg i Førde tettstad skal minst oppfylle krava til sekundærreinsing, jf. § 14-2 b) i forureiningsforskrifta. I tillegg skal anlegga oppfylle krav til minst 90 % fosforfjerning.

Dersom resultatata av resipientovervakinga (sjå punkt 7) visar at utsleppa medfører dårlegare miljøtilstand i resipienten kan det bli aktuelt å stille strengare reinsekrav til anlegget.

Eventuelle avløpsanlegg som i framtida blir omfatta av tettstaden og som tidlegare har vore regulert etter kap. 13 i forureiningsforskrifta, skal oppfylle dei same krava til sekundærreinsing og fosforfjerning seinast innan 7 år etter at utvidinga fann stad.

3.2.4 Reinsekrav og dokumentasjonskrav for det enkelte anlegg

Generelt

Utsleppsparametre, tilhøyrande grenseverdiar, minimum tal prøver og midlingstid, er satt inn i tabell 3 under. Avlastning frå overløp på reinseanlegget er inkludert i reinsekrava. Prøver av KOF_{Cr} og BOF_5 må minst etterkoma enten krav til konsentrasjon eller reinseeffekt.

Utslepp via overløp (både driftsoverløp og naudoverløp) ved reinseanlegget skal reknast med i reinsegraden for anlegget.

⁶ Tal henta frå eigenkontrollrapporteringa i 2021.

Krav om måleprogram

Som eit ledd i driftskontrollen til det enkelte avløpsanlegg, skal det fastsetjast eit måleprogram med analyser og målingar av relevante drifts- og utsleppsparametre tilpassa det enkelte anleggs størrelse, medrekna utslepp til vatn, grunn og luft. Måleprogrammet skal vera ein del av kommunens internkontroll og haldast oppdatert.

Måleprogrammet skal omtala dei ulike stega i målingane og grunnngi valde prøvetakingspunkt og prøvetakingsmetodikk (metodar og frekvens).

Prøvetidspunkta skal veljast slik at resultatata blir mest mogleg representative for variasjonar i utslepp gjennom heile året ved normale driftsforhold. Det er viktig at måleprogramma omfattar antatt maksveke for belastning for det enkelte anlegg og periodar med overløp. Minimum tal akkrediterte prøver skal vera i samsvar med krava i § 14-11, men talet skal aukast der dette er nødvendig for å ivareta kravet til representativitet. Dersom ein prøve må strykast pga. unormale driftsforhold, skal dette kompenseras med at det blir tatt ut ein ny prøve på eit seinare tidspunkt.

Prøvane skal analyserast, jf. krav i forureiningsforskrifta § 14-12. Analysane skal utførast av laboratorium som er akkreditert for dei aktuelle analysane etter NS-EN ISO/IEC 17025. Norske standardar skal nyttast så langt som mogeleg. Dersom dette ikkje finst, kan internasjonal standard eller annan metode nyttast så lenge metoden gir representative tal for verksemda sin faktiske utslepp.

Dersom kommunen ønskjer å analysera på andre parametrar enn BOF_5 , KOF_{Cr} og SS , må dette avklarast med Statsforvaltaren i forkant. Eit krav vil då vere at det er påvist ein høg statistisk korrelasjon mellom ønska parameter og parameteren utsleppskontrollen er ønska basert på.

Tabell 3: Øyrane reinseanlegg: Analyseparametre, krav til reinseffekt og metode

Utsleppsparameter	Krav	Tal prøver
Total fosfor (TotP)	90 % reduksjon	6 vekeblandprøver eller døgnblandprøver per år
Biologisk oksygenforbruk (BOF_5)	70 % reduksjon prosentkrav eller maks 25 mg O_2/l	21 av 24 døgnblandprøver må overhalde krav
Kjemisk oksygenforbruk (KOF_{Cr})	75 % reduksjon prosentkrav eller maks 125 mg O_2/l	21 av 24 døgnblandprøver må overhalde krav
Tungmetall	Utløpsmengder og konsentrasjonar av: As, Cr, Cu, Ni, Zn, Pb, Cd og Hg	6 inn- og utløpsprøver per år. Vekeblandprøver

3.2.5 Utsleppspunkt for reinseanlegg og overløp

Reinsa avløpsvatn skal førast ut i resipient på ein slik måte at innblandinga i vassmassane blir best mogeleg, og slik at brukarinteresser ikkje blir påverka. Ein oversikt over utsleppspunkta til Øyrane reinseanlegg og overløp knyta til anlegget er gitt i tabell 4 under.

Utlegging av utsleppsledning eller liknande tiltak som kan påverke tryggleiken eller framkomelegheita i kommunens sjøområde, krev løyve av kommunen der tiltaket skal settast i verk, jf. hamne- og farvasslova⁷.

Tabell 4: Oversikt over utsleppspunkt for Øyrane reinseanlegg og overløp knyta til reinseanlegget

Utsleppspunkt	Koordinatar X (øst) (UTM sone 32)	Koordinatar Y (nord) (UTM sone 32)	Avstand frå land ⁸ + namn på resipient	Djupne	Reinsing
Førde by - Øyrane reinseanlegg	330430	6818660	1000 meter, Førdefjorden - indre	35 meter	Kjemisk- biologisk. Sekundærreinsing og fosforfjerning
Overløp frå utløpskum til Førdefjorden	330878,5	6818258,81	200 meter Førdefjorden indre		Mekanisk reinsa
Overløp frå innløpskasse til Jølstra	331185,68	6817767,33	38 meter Jølstra		Ureinsa

3.2.6 Påslepp

Påslepp til kommunalt leidningsnett skal ikkje redusera moglegheita for å overhalda utslepps- og reinsekrav sett i dette løyvet eller i forureiningsforskrifta. Påslepp skal heller ikkje redusera moglegheita for å utnytta avløpsslammet i medhald av krav i gjødselvarforskrifta.

Kommunen skal ha oversikt over verksemder som kan utgjera ein risiko for det kommunale avløpssystemet jf. forureiningsforskrifta § 15A-4, og følgje opp desse gjennom påleggskrav og tiltak.

4 Utslepp til luft

4.1 Generelt

Lukt skal vera ein driftsparameter for heile avløpssystemet. Dette for å sikra at lukt frå pumpestasjonar, overløp, kummar og eventuelle lufteinnretningar ikkje er til vesentleg sjenanse for naboar og brukarar av nærområdet.

Kommunen skal ha oversikt over kjelder og vurdera behovet for tiltak og eventuelt effekten av gjennomførte luktreduserande tiltak.

Før bygging av nye anlegg, komponentar (pumpestasjonar, kummar, uteareal og leidningar) må kommunen vurdera moglege kjelder til lukt og om nærleik til busetnad, ferdsel eller terrengforhold kan skapa luktkonfliktar.

⁷ Jf. lov om havner og farvann av 17.04.2009 nr. 19 § 27

⁸ Avstanden frå land vert rekna som horisontal avstand frå strandkanten ved middelasstand

Kommunen skal ha eit system for registrering og oppfølging av eventuelle klager og avvik på lukt. Systemet skal vera ein del av internkontrollen.

4.2 Lukt frå punktkjelder

Punktutslepp for avgassar skal handterast slik at luktulempar blir effektivt førebygd. Utrekna luktimisjon frå slike kjelder ved omliggjande bustader, sjukehus, pleieinstitusjonar, fritidsbustader, utdanningsinstitusjonar og barnehagar mv. skal ikkje overskride 2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ som maksimal månadleg 99 prosent timefraktil.

4.3 Utslepp av klimagassar

Utslepp av klimagassar frå drift av det totale avløpssystemet skal haldast på eit så lågt nivå som mogeleg.

4.4 Støy

Verksemda sitt bidrag til utandørs støy ved omkringliggjande bustader, sjukehus, pleieinstitusjonar, fritidsbustader, utdanningsinstitusjonar og barnehagar skal ikkje overskride grensene i tabell 5. Grensene skal målast eller reknast ut som frittfeltsverdi ved den fasaden som er mest utsett for støy.

Tabell 5: Støygrenser

Dag	Søn- og heilagdag	Kveld (kl. 19-23), kvardagar	Natt (kl. 23-07), alle døgn	Natt (kl. 23-07), alle døgn
55 L_{den}	45 L_{den}	50 L_{evening}	45 L_{night}	60 L_{AFmax}

L_{den} er A-vege ekvivalent støynivå for dag/kveld/natt med 10 dB/5 dB tillegg på natt/kveld.

L_{evening} er A-vege ekvivalent støynivå for kveldsperioden 19-23.

L_{night} er A-vege ekvivalent støynivå for nattperioden 23-07.

L_{AFmax} er A-vege maksimalnivå for dei 5-10 mest støyande hendingane innanfor perioden, målt/rekna ut med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overhaldast innanfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjeld all støy frå den ordinære drifta av reinseanlegg, inkludert intern transport på områda til anlegga og lossing/lasting av råvare, slam etc. Støy frå bygge- og anleggsverksemd og frå ordinær persontransport er likevel ikkje omfatta av grensene.

Støygrensene gjeld heller ikkje for nye bustader av typar nemnt ovanfor som vert bygd på stader der støybidraget frå verksemda bryt eller er venta å bryte fastsette grenser i løyvet.

5 Avfall og avløpsslam

5.1 Generelle krav til avfall

Kommunen pliktar så langt som råd å unngå at det blir danna avfall som følgje av verksemda. Innhald av skadelege stoff i avfallet skal avgrensast i størst mogleg grad.

Kommunen pliktar å sørge for at all handtering av avfall, inkludert farleg avfall, skjer i samsvar med gjeldande reglar for dette, fastsett i eller i medhald av forureiningslova, og avfallsforskrifta⁹.

Avfall som oppstår i verksemda skal leverast til lovleg avfallsmottak. Ved evt. bruk av biofilmbærarar må det sikrast at plastmedium ikkje blir spreidd til miljøet.

5.2 Handtering av avløpsslam

Med avløpsslam meiner ein her den faste fraksjonen som blir felt ut ved reinseprosessar i reinseanlegg, og der ristgods er fjerna i forkant. Septikslam er berre inkludert dersom dette slammet er levert reinseanlegg i forkant av reinseprosessane og omfatta av ramma gitt i 1.1.

Kommunen skal ha oversikt over kva mengder råslam som oppstår i det enkelte reinseanlegg, slamkvalitet og vidare handtering. Dette skal inngå i eigenkontrollrapporteringa for reinseanlegget, sjå pkt. 11.1.

Avløpsslam som ikkje overheld krava i gjødselvereforskrifta¹⁰ og dermed ikkje er eigna for bruk, skal leverast til godkjent mottaksanlegg for avfall.

Ved prøvetaking av slammet skal anerkjente metodar for å oppnå representative prøver nyttast.

6 Akutt forureining - førebyggjande tiltak, varsling og beredskap

6.1 Førebyggjande tiltak

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunnar oppstår fare for auka forureining, pliktar kommunen å setta i verk dei tiltaka som er nødvendige for å eliminera eller redusera den auka forureiningsfaren.

Kommunen pliktar i tillegg å ha ein plan for ei stegvis og systematisk gjennomføring av risikoreduserande tiltak avdekkja i miljørisikovurderinga, jf. vilkår 2.6.1.

6.2 Beredskapsanalyse

Med grunnlag i miljørisikovurderinga skal kommunen utarbeide ein beredskapsanalyse for den eventuelle restrisiko som står att etter at førebyggjande tiltak er sett i verk. For kvar av hendingane som er identifisert i miljørisikoanalysen skal kommunen utarbeida og grunngi

- organisering av beredskapen
- nødvendig beredskapsutstyr
- nødvendig mannskap
- responstid

Beredskapen skal stå i eit rimeleg forhold til risiko for akutt forureining.

6.3 Beredskapsplan

Miljørisikovurdering, beredskapsanalyse, førebyggjande tiltak og beredskapsetablering skal dokumenterast i ein beredskapsplan som er ein del av kommunens internkontrolldokumentasjon.

---

⁹ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskrifta) av 01.06.2004, nr. 930

¹⁰ Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav av 4.7.2003, nr 951.

Beredskapsplanen skal som eit minimum omtale den etablerte beredskapens organisering, bemanning, innsatsutstyr og personleg utstyr og angi innsatsplanar for dimensjonerande scenario. Beredskapsplanen skal haldast oppdatert og kunne visast fram ved behov.

6.4 Beredskapsetablering

Basert på beredskapsplanen skal det etablerast ein beredskapsorganisasjon med mannskap og nødvendig utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal vera dimensjonert for dei potensielle hendingane som er vurdert å utgjere størst miljørisiko.

6.5 Øving av beredskap

Det skal utarbeidast ein plan for å øve på beredskapen, og det skal gjennomførast øving minst ein gong pr. år. Det skal utarbeidast klare mål for øvinga, inkludert mål for responstid. Øvinga skal dokumenterast i rapportar, med eventuelle anbefalingar om forbetringar. Korleis eventuelle anbefalingar om forbetringar er følgt opp, skal vera dokumentert i internkontrollen.

6.6 Varsling av akutt forureining

Akutt forureining eller fare for akutt forureining skal varslast i medhald av gjeldande forskrift¹¹.

Internkontrollen skal innehalde ei kartlegging og vurdering av risiko for akutt forureining og annan uønskt påverknad av ytre miljø.

Kommunen skal så snart som mogleg informera Statsforvaltaren i Vestland om:

- Akutt forureining grunna driftsstans som skuldast uhell eller langvarig straumbrot.
- Unormale forhold som har eller kan føre til vesentleg auka forureining.
- Utsleppskonsentrasjon på meir enn det dobbelte av gjeldande krav for ei prøve der prøvetaking og analyse er utført, jf. forureiningsforskrifta §§ 14-11 og 14-12.

7 Resipientovervaking

7.1 Kartlegging av dagens tilstand (2022)

Kommunen skal det komande året (2022) gjennomføre ei resipientovervaking for å kartlegge korleis utsleppa frå verksemda påverkar tilstanden i vassførekomsten. Vurderinga skal også inkludere ei kartlegging/vurdering av tilførslane frå reinseanlegget samanlikna med andre naturlege og menneskeskapte tilførsjar til vassførekomsten.

Overvakinga skal gjennomførast i tråd med vassforskrifta sine føresegner for tiltaksorientert overvaking § 18 og vedlegg V punkt 1.3 og gjeldande rettleiingsmaterieill til vassforskrifta.

Krav til overvåkingsprogrammet

Overvåkingsprogrammet skal følgje anbefalingar gitt i gjeldande versjon av rettleiaren *Klassifisering av miljøtilstand i vann (02:2018)*¹².

---

¹¹ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

¹² Ei rettleiing for korleis eit overvåkingsprogram kan sjå ut, er gitt i *Eksempelsamling for tiltaksorientert overvåking, M-997: 2018* (Miljødirektoratet 2018).

Følgjande skal gå fram av programmet:

- oversikt over prøvetakingspunkt (namn, ev. lokalitetsnummer i Vannmiljø¹³, kart og koordinatar)
- oversikt over kvalitetselement og parametrar som skal undersøkast for kvart prøvepunkt
- prøvetakingsfrekvens
- grunngeving for val av parametrar, prøvepunkt og prøvetakingsfrekvens
- korleis undersøkingane vil bli gjennomført (metode, av kven etc.)

Overvakingsprogrammet skal utarbeidast i samarbeid med nødvendig fagekspertise og omfatte resipientar der det er utslepp av avløpsvatn. Overvakingsprogrammet skal leggjast fram for Statsforvaltaren i Vestland for eventuelle merknader innan 1.12.2021.

Krav til gjennomføringa

Overvakinga skal gjennomførast av uavhengig fagekspertise i samsvar med overvakingsprogrammet. Der det er hensiktsmessig kan sjølve prøvetakinga gjennomførast av kommunen sjølv i samråd med fagekspertisen. Verksemder som utfører overvakinga, skal vera akkreditert for felt- og analysearbeid eller ha eit tilsvarende kvalitetssikringssystem for felt- og analysearbeid godkjent av ein kvalifisert nøytral instans.

Overvakinga skal gjennomførast i tråd med vassforskrifta vedlegg V, kap. 13.6, og i medhald av relevante gjeldande internasjonale eller norske standardar.

Overvakinga skal settast i gang slik at overvakingsrapport frå 2022 kan sendast Statsforvaltaren i Vestland innan 1.3.2023.

7.2 Vidare overvaking (fom 2023)

Med utgangspunkt i overvakingsprogrammet og resultatata frå kartlegginga i 2022, skal det utarbeidast eit overvakingsprogram for vidare jamleg overvaking i vassførekomsten.

Overvakinga skal

- 1) Vise korleis utsleppa frå verksemda påverkar tilstanden i vassførekomsten
- 2) Vise om utsleppa medfører dårlegare miljøtilstand i resipienten og om utsleppa bidreg til ein risiko for at miljømåla for resipienten ikkje blir nådd, jf. vassforskrifta §§4 og 18.
- 3) Gje tilstrekkeleg grunnlag til å vurdere om resipienten framleis skal karakteriserast som mindre følsam, eller om resipienten i staden bør registrerast som følsam eller normal, jf. forureiningsforskrifta kap. 11, vedlegg 1, pkt. 1.1.¹⁴

Maksimum intervall mellom kvar overvakingsperiode er i utgangspunktet sett til 3 år. For enkelte element kan Statsforvaltaren gis aksept for ein utvida frekvens. Dersom kartlegginga i 2022 gjev grunnlag for det, kan det også bli aktuelt å legge opp til ein hyppigare overvakingsfrekvens. Overvakingsprogrammet skal leggjast fram for Statsforvaltaren i Vestland for eventuelle merknader innan 1.12.2022.

---

¹³ Alle prøveresultat skal registrerast i Vannmiljødatabasen, sjå punkt 7.4

¹⁴ For vurdering av følsemd etter forureiningsforskrifta kan prinsippa i Miljødirektoratet sin rettleiar TA 1890/2005 vere nyttig. Denne rettleiaren er per 9.7.21 ikkje oppdatert og tilpassa krav i vassforskrifta til parameterval, prøvetakingsmetodikk, analyser og vurdering/klassifisering av resultat. Vassforskrifta og tilhøyrande rettleiarar skal difor vera førande for val av metodar og ved vurdering av resultat.

Dersom tilsvarende overvaking også blir utført av andre, plikter kommunen å bidra til å gjennomføre ei samordna eller felles overvaking så langt det er mogeleg.

Ved behov for endring av overvakingssystemet, skal utkast til endringar med grunngiving sendast Statsforvaltaren seinast 1. oktober året før undersøkingane skal gjennomførast. Dersom utslipp eller tilstanden i vassførekosten endrar seg, kan Statsforvaltaren i Vestland pålegge ei utviding av overvakingssystemet som endringar i målepunkt, element og/eller frekvens.

7.3 Rapportering av overvakingssystemresultat

Resultat frå overvakinga etter forureiningsforskrifta jf. vilkår 7.1, skal drøftast og konklusjonar om registreringa av resipienten som følsam, normal eller mindre følsam presenterast for forureiningsstyresmaktene som ein del av påfølgjande kalenderårs eigenkontrollrapportering, jf. punkt 11.2.

Resultat frå resipientundersøkingar etter vassforskrifta jf. 7.2 skal sendast Statsforvaltaren i Vestland innan 1. mars året etter at undersøkinga er gjennomført. Resultata skal vurderast etter det til ei kvar tid gjeldande klassifiseringssystem for vatn, gitt i vassforskrifta og rettleiingsmateriell til forskrifta. Gjeldande rettleiar per 9.7.2021 er «*Veileder 02:2018 Klassifisering av miljøtilstand i vann*», utgitt 1.6.2018 og *Veileder M-608/2016 Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota – revidert 30.10.2020*.

7.4 Registrering i Vannmiljø

Alle overvakingssystemdata skal registrerast i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innan 1. mars året etter at undersøkingane er gjennomført. Data skal rapporterast på Vannmiljø sitt importformat. Importmal og oversikt over kva informasjon som skal registrerast i samsvar med kodeverket i Vannmiljø finst på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

8 Energi

8.1 Energistyringssystem

Kommunen skal ha rutinar for regelmessig vurdering av tiltak som kan setjast i verk for å oppnå ein mest mogeleg energieffektiv drift av heile avløpsanlegget. Eit energistyringssystem skal vera etablert innan 31.12.2021 og inngå i internkontrollen.

8.2 Utnytting av overskotsenergi

Kommunen skal i størst mogeleg grad utnytta overskotsenergi internt og leggje til rette for at overskotsenergi skal kunne nyttast eksternt, med mindre verksemda kan godtgjere at dette ikkje er teknisk mogeleg, er avgrensa av konsesjonar eller fører med seg urimelege kostnader.

9 Substitusjon av kjemikaliar og råstoff

Med kjemikaliar meiner vi her kjemiske stoff og stoffblandingar som blir brukt i verksemda. Slike kjemikaliar kan til dømes vere fellingskjemikaliar og hjelpekoagulantar, vaskemiddel, hydraulikkvæsker, brannsløkkingsmiddel m.m.

For kjemikaliar som blir nytta på ein slik måte at det kan medføre fare for forureining, skal kommunen dokumentera at ein har gjennomført ei risikovurdering av bruk og utslipp på bakgrunn

av kjemikaliane sine eigenskapar, mengder, utsleppspunkt m.m., jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Kommunen pliktar å etablere eit dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Verksemda skal gjere ei kontinuerleg vurdering av risiko for skadelege effektar på helse og miljø valda av dei kjemikalia som blir brukt, og av om det finst alternativ. Der betre alternativ finst, pliktar kommunen å nytta desse så langt dette kan skje utan urimeleg kostnad eller ulempe.¹⁵

Stoff aleine, i stoffblandingar og/eller i produkt, skal ikkje brukast utan at dei oppfyller krava i REACH-regelverket¹⁶ og andre regelverk som gjeld for kjemikalier.

10 Tilsyn

Kommunen pliktar jf. forureiningslova § 50 å la representantar for Statsforvaltaren i Vestland føre tilsyn med anlegga.

11 Krav til rapportering

11.1 Årleg eigenkontrollrapportering

Kommunen skal rapportera avløpsdata til Miljødirektoratet innan 1. mars kvart år. Rapporteringa skal skje slik Miljødirektoratet legg til rette for. Rapporteringa skjer i dag via Altinn.

11.2 Årlege vurderingar av driftsforhold

Kommunen skal innan 1. mars årleg gi ei skriftleg vurdering av driftsforholda siste kalenderår for avløpsnett, reinseanlegg, slamhandtering og overvaking med vekt på overordna, kvalitative vurderingar.

Data som blir rapportert i eigenkontrollrapporteringa eller til Vannmiljø er det ikkje nødvendig å repetera i årsrapporten, ut over det kommunen sjølv finn føremålstenleg og naturleg for å underbyggja konklusjonar.

Følgjande tema skal inngå i vurderingane:

- Korleis gjennomførte oppgraderingar siste kalenderår og planlagde endringar av avløpsnettet bidrar til å etterkoma krava i løyvet og delmål i kommunens temaplan/hovudplan avløp med tilhøyrande handlingsplanar.
- Korleis avløpsnettet fungerer, inkl. verknadsgrad for nettet totalt, driftstid og mengder avlasta for overløp og utrekning av innlekking og utlekking.
- Korleis reinseanlegga fungerer og årsaker til eventuelle overskridingar av løyvet. Vidare skal det greiast ut om trendar for reinsing og driftsstabilitet.
- Ev. overskridingar av løyvet skal kommenterast særskilt for vilkår 3.2.3 og 3.2.4 med forslag til korrigerande tiltak.
- Resultat, trendar og konklusjonar frå resipientovervakinga jf. formål med overvakinga omtala i vilkår pkt. 7.1 og 7.2

---

¹⁵ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrolllova) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

¹⁶ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensing av kjemikalier (REACH-forskrifta) av 30.05.2008 nr. 516

- Resultat frå målingar av tungmetall i innløp og reinsa avløpsvatn. Nytt/oppdatert måleprogram skal leggjast ved til orientering.
- Status for risikovurderingar og oppfølging.

Årsrapportane skal lastast opp som vedlegg til eigenkontrollrapporten til Miljødirektoratet for kommunens hovudleidningsnett, inntil denne rapporteringa eventuelt blir integrert i skjema for eigenkontrollrapportering.

Oversikt over utvalde, sentrale faguttrykk i løyvet

Faguttrykk	Forklaring
Tettbygd område	<p>Svarar til bokmålsuttrykket <i>tettbebyggelse</i>, definert i forureiningsforskrifta § 11-3 k) ut frå nærleik mellom husklynger med minst 5 hus. I tillegg blir tettbygde område rekna som eitt tettbygd område dersom avløpsvatn frå to eller fleire tettbygde område blir samla opp og ført til eit felles reinseanlegg eller utsleppsstad.</p> <p>Definisjonen gjeld alle typar hus, både bustader, hytter/turistanlegg, næringsbygg, institusjonar, idrettsanlegg osv.</p>
Utsleppsstørrelse for tettbygd område	Den maksimale, gjennomsnittlege vekebelastning i BOF ₅ (pe) til det tettbygde området sitt avløpsnett som oppstår i maksveke.
Maksveke	<p>Den veka i året med høgast belastning av avløpssystemet.</p> <p>Maksimal, gjennomsnittleg vekebelastning i BOF₅ (pe) til avløpssystemet, som oppstår i den veka i året med høgast belastning.</p>
Kommunen sitt utrekna potensielle utslepp av avløpsvatn i maksveke	Den utrekna, maksimale, gjennomsnittlege vekebelastninga i BOF ₅ (pe) til det avløpssystemet som er regulert i dette løyvet, og som oppstår i den veka i året med forventa høgast belastning. Utrekningane skal vera representative for situasjonen på søknadstidspunktet og 10 år fram i tid, då løyvet uansett bør gjerast om seinast etter 10 år.
Avløpsslam	Avløpsslam er det slammet som blir felt ut ved reinsing i eit konvensjonelt reinseanlegg for avløpsvatn, og de ristgods er fjerna i forkant. Septikslam inngår ikkje i denne definisjonen av hygieniske grunnar.

Overløp	Arrangement for bortleiing eller måling av væskemengder. Utforming avheng av funksjon og væskemengd. Overløp kan også brukast om den vassmengda som vert leia bort/målt.
Driftsoverløp/regnvassoverløp	Overløp som <u>er etablert</u> for å hindre overbelastning av avløpssystemet i periodar med så store nedbørsmengder at avløpssystemets dimensjonerande kapasitet blir overskride. Mest relevant for fellesnett.
Nødoverløp	Overløp som skuldast <u>upårekna</u> hendingar i alle delar av avløpssystemet og som blir brukt av tryggingsomsyn.
Framandvatn	Framandvatn blir brukt om det vassvolumet som blir tilført avløpssystemet i tillegg til nødvendig spillvatn. Det er vanlegvis regnvatn, smeltevatn, grunnvatn eller drikkevatn.
Verknadsgraden til avløpsnett	Vil seie kor stor del av forureiningsmengda som kjem fram til reinseanlegget (og ikkje går tapt på vegen).
Blandprøve	Er ei prøve sett saman av fleire mindre vassmengde-proporsjonale delprøvar tatt gjennom prøvetakingsperioden. Prøvetakingsperioden er enten eit døgn eller ei veke.
Vekeblandprøve	Er ei blandprøve teken over minst fem døgn innanfor ein periode på maks sju påfølgjande døgn.
Prøvetaking	Prøvetaking er uttak av ein representativ prøve og all handtering av prøva til den er klar for analyse. Dette inkluderer transport og oppbevaring av prøven inntil prøven er levert til laboratoriet. (Kjede: Kommentaraner til forureiningsforskrifta kap. 14)
Akkreditering	Akkreditering er ei offisiell godkjenning av ein organisasjons kompetanse og

	evne til å utføra bestemte oppgåver i samsvar med bestemte krav. I Norge er det Norsk Akkreditering som gir akkreditering. (Kjelde: Kommentrane til forureiningsforskrifta kap. 14)
Substitusjon/substitusjonsplikt	Substitusjon betyr erstatning. Substitusjonsplikta inneber at kvar enkelt verksemd må vurdere sin kjemikaliebruk og gå over til mindre skadelege alternativ der det kan skje utan urimeleg kostnad eller ulempe. Alle verksemdar som yrkesmessig brukar produkt som inneheld helse- og miljøskadelege kjemikaliar, skal vurdere substitusjon.